

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาเรื่องปัญหาการจัดบริการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ทอง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นการศึกษาการจัดบริการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ตลอดจนศึกษา ปัญหา ข้อเสนอแนะการจัดบริการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุในเขตบริการองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ทอง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด และ แบบสัมภาษณ์ สำหรับใช้เป็นแนวทางในการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างคณะกรรมการคัดเลือกผู้รับสวัสดิการเบี้ยยังชีพระดับหมู่บ้าน และตำบลแล้วนำข้อมูลที่ ได้มาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยายผู้ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ผู้ตอบแบบสอบถาม คือ กลุ่มตัวอย่าง ผู้สูงอายุในเขตบริการองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ทอง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 296 คน รายละเอียด ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	128	43.25
หญิง	168	56.75
รวม	296	100.00

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
2. อายุ		
60 – 70 ปี	166	56.08
71 – 80 ปี	108	36.49
81 ปีขึ้นไป	22	7.43
รวม	296	100.00
3. สถานภาพการสมรส		
โสด	23	7.77
สมรส	156	52.70
ม้าย	103	34.80
หย่าร้าง	14	4.73
แยกกันอยู่กับผู้สมรส	-	-
รวม	296	100.00
4. ระดับการศึกษา		
ไม่ได้เรียน	218	73.65
ประถมศึกษา	72	24.32
มัธยมศึกษา	6	2.03
อุดมศึกษา	-	-
รวม	296	100.00
5. การอยู่อาศัย		
อาศัยอยู่กับบุตรหลานที่บ้านของตนเอง	171	57.77
อาศัยอยู่คนเดียวที่บ้านของตนเอง	34	11.49
อาศัยอยู่กับบุตรหลานที่บ้านของเขา	70	23.65
อาศัยอยู่กับคนรู้จัก	13	4.39
อาศัยอยู่กับญาติพี่น้อง	8	2.70
รวม	296	100.00

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
6. การทำงานของผู้สูงอายุ		
ไม่ได้ทำงาน	226	76.35
ทำงานเพื่อหารายได้	47	15.88
ทำงานช่วยครอบครัวแต่ไม่มีรายได้	23	7.77
รวม	296	100.00

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้สูงอายุในเขตบริการองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ทอง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 296 คน พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 56.75 รองลงมาเป็นเพศชาย ร้อยละ 43.25 มีอายุเฉลี่ยระหว่าง 60-70 ปี ร้อยละ 56.08 อายุเฉลี่ยระหว่าง 71 – 80 ปี ร้อยละ 36.49 อายุ 81 ปีขึ้นไป ร้อยละ 7.43 สถานภาพการสมรส กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ สมรส ร้อยละ 52.70 รองลงมาเป็นม้าย ร้อยละ 34.80 โสด ร้อยละ 7.77 และหย่าร้าง ร้อยละ 4.23 ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ไม่ได้เรียนหนังสือ ร้อยละ 73.65 การศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา ร้อยละ 24.32 และระดับชั้นมัธยมศึกษา ร้อยละ 2.03 การอยู่อาศัยของผู้สูงอายุส่วนใหญ่ พักอาศัยอยู่กับบุตรหลานที่บ้านของตนเอง ร้อยละ 57.77 รองลงมาพักอาศัยอยู่กับบุตรหลานที่บ้านของเขา ร้อยละ 25.00 และอาศัยอยู่กับคนเดียวที่บ้านของตนเอง ร้อยละ 10.14 อาศัยอยู่กับคนรู้จัก ร้อยละ 4.39 พักอาศัยอยู่กับญาติพี่น้อง ร้อยละ 2.70 การทำงานส่วนใหญ่ไม่ได้ทำงาน ร้อยละ 76.35 ทำงานเพื่อหารายได้ ร้อยละ 15.88 ทำงานช่วยครอบครัวแต่ไม่มีรายได้ ร้อยละ 7.77

จากการสอบถามกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุเกี่ยวกับสถานภาพความสำคัญในชุมชนดัง
ตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละสถานภาพความสำคัญในสังคมของผู้สูงอายุ

สถานภาพ ความสำคัญในสังคมของผู้สูงอายุ	จำนวน	ร้อยละ
1. การดำรงตำแหน่งในชุมชน		
ดำรงตำแหน่งในชุมชน	18	6.08
ไม่ได้ดำรงตำแหน่งใดในชุมชน	278	93.92
รวม	296	100.00
2. บุคคลในครอบครัวดำรงตำแหน่ง ผู้นำชุมชน		
มี	75	25.34
ไม่มี	221	74.66
รวม	296	100.00
3. มีญาติพี่น้องเป็นผู้นำชุมชน		
มี	183	61.82
ไม่มี	113	38.18
รวม	296	100.00

จากตารางที่ 3 กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุในเขตบริการตำบลโพธิ์ทองเกี่ยวกับสถานภาพและความสำคัญของผู้สูงอายุในสังคม พบว่าส่วนใหญ่ไม่ได้ดำรงตำแหน่งใดในชุมชน ร้อยละ 93.92 ดำรงตำแหน่งในชุมชนมีเพียง ร้อยละ 6.08 บุคคลในครอบครัวของผู้สูงอายุไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งผู้นำชุมชน ร้อยละ 74.66 บุคคลในครอบครัวดำรงตำแหน่งผู้นำชุมชน ร้อยละ 25.34 ญาติพี่น้องของผู้สูงอายุเป็นผู้นำชุมชน ร้อยละ 61.82 ผู้สูงอายุไม่มีญาติเป็นผู้นำชุมชน ร้อยละ 38.18

ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ คือ กลุ่มตัวอย่าง คณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกผู้รับ
สวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ระดับหมู่บ้านและตำบล รวมจำนวน 35 คน

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	22	62.86
หญิง	13	35.14
รวม	35	100.00
2. อายุ		
ต่ำกว่า 40 ปี	3	8.57
อายุ 41- 45 ปี	16	45.71
อายุ 46 – 50 ปี	13	37.15
อายุ 51 ปี ขึ้นไป	3	8.57
รวม	35	100.00
3. ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	21	60.00
มัธยมศึกษาตอนต้น- มัธยมศึกษาตอนปลาย	12	34.29
ปวช./ปวส.	-	-
ปริญญาตรีขึ้นไป	2	5.71
รวม	35	100.00
4. ตำแหน่ง		
นักการเมืองท้องถิ่น	2	5.71
ผู้นำชุมชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน คณะกรรมการหมู่บ้าน	23	65.72
ประธานชมรม , ประธานกลุ่ม, องค์กรในหมู่บ้าน	8	22.86
อื่นๆ ...พนักงานส่วนตำบล	2	5.71
รวม	35	100.00

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นถึงข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 62.86 เป็นเพศชาย เพศหญิง ร้อยละ 35.14 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีอายุเฉลี่ยอยู่ระหว่างอายุ 41- 45 ปี ร้อยละ 45.71 อายุเฉลี่ยระหว่าง 46-50 ปี ร้อยละ 37.15 อายุต่ำกว่า 40 ปี ร้อยละ 8.57

อายุ 50 ปี ขึ้นไป ร้อยละ 8.57 ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 60.00 อยู่ใน ระดับประถมศึกษา และระดับการศึกษามัธยมศึกษา ร้อยละ 34.29 ระดับการศึกษาปริญญาตรี ขึ้นไปร้อยละ 5.71 สถานภาพในสังคมคณะกรรมการส่วนใหญ่ ดำรงตำแหน่งผู้นำชุมชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน คณะกรรมการหมู่บ้าน ร้อยละ 65.72 รองลงมาตำแหน่ง ประธานชมรม ประธานกลุ่มองค์กรในหมู่บ้าน ร้อยละ 22.86 นักการเมืองท้องถิ่น ร้อยละ 5.71 และตำแหน่ง พนักงานส่วนตำบล ร้อยละ 5.71

ตอนที่ 2 การดำเนินการจัดบริการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ องค์การบริหารส่วน ตำบลโพธิ์ทอง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด

จากการดำเนินงานการจัดบริการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วน ตำบล โพธิ์ทอง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่ามีขั้นตอนในการจัดบริการ คือการคัดเลือก ผู้สูงอายุเพื่อรับสวัสดิการ การรับเงินสวัสดิการ จากการสอบถามและสัมภาษณ์ การจัดบริการ สวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ผลการศึกษา ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดบริการสวัสดิการ เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

การจัดบริการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. การรับรู้เรื่อง โครงการเบี้ยยังชีพ		
ทราบ	215	72.64
ไม่ทราบ	81	27.36
รวม	296	100.00
2. การได้รับคัดเลือกให้ได้รับเบี้ยยังชีพ		
ได้รับคัดเลือก	193	65.20
ไม่ได้รับคัดเลือก	103	34.80
รวม	296	100.00

จากตารางที่ 5 จากการสอบถามกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุเกี่ยวกับการจัดบริการสวัสดิการ เบี้ย ยังชีพผู้สูงอายุ พบว่าผู้สูงอายุส่วนมาก ทราบเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

ร้อยละ 72.64 ไม่ทราบเกี่ยวกับ โครงการผู้สูงอายุ ร้อยละ 27.36 ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้
ได้รับการคัดเลือกให้ได้รับสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ร้อยละ 65.20 และผู้สูงอายุกลุ่มตัวอย่าง
ร้อยละ 34.80 ไม่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นผู้ได้รับสวัสดิการเบี้ยยังชีพ

และผู้ศึกษาได้ศึกษาเกี่ยวกับ หลักเกณฑ์ วิธีการ ขั้นตอนในการคัดเลือกผู้สูงอายุเพื่อ
รับสวัสดิการ โดยการสัมภาษณ์คณะกรรมการคัดเลือกผู้รับสวัสดิการเบี้ยยังชีพในระดับ
หมู่บ้าน และคำบทรายละเอียดดังตารางที่ 6 - 10

1. หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้สูงอายุ

เพื่อให้เห็นถึง คุณสมบัติที่คณะกรรมการใช้เป็น หลักเกณฑ์ในการพิจารณา
คัดเลือกผู้สูงอายุเพื่อรับสวัสดิการ ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ความถี่และร้อยละคุณสมบัติที่คณะกรรมการใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการพิจารณา
คัดเลือกผู้สูงอายุ เพื่อรับสวัสดิการเบี้ยยังชีพ

คุณสมบัติที่คณะกรรมการใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการ พิจารณาคัดเลือกผู้สูงอายุเพื่อรับสวัสดิการเบี้ยยังชีพ	จำนวน (35/ 100)	
	ความถี่	ร้อยละ
อายุ 60 ปีขึ้นไป	35	100.00
ผู้สูงอายุที่ไม่มีผู้ดูแลอยู่ตามลำพัง	12	34.28
ผู้สูงอายุที่ยากจน ไม่มีรายได้ แต่พักอาศัยอยู่กับบุตรหลาน	20	57.14
ผู้สูงอายุที่คนในชุมชนให้ความเคารพนับถือ	18	51.42
ผู้สูงอายุที่ช่วยเหลือตนเองไม่ได้ มีปัญหาด้านสุขภาพ	8	22.85

คัดเลือกผู้สูงอายุเพื่อรับเบี้ยยังชีพ โดยรวมจะพิจารณาหลักเกณฑ์ ผู้สูงอายุที่มีอายุ
ครบ 60 ปี เป็นหลัก ร้อยละ 100 รองลงมา มีการพิจารณาคัดเลือกผู้สูงอายุที่ยากจน ไม่มีรายได้
แต่พักอาศัยอยู่กับบุตรหลาน ร้อยละ 57.14 ผู้สูงอายุ ที่คนในชุมชนให้ความเคารพนับถือ
ร้อยละ 51.42 ส่วนผู้สูงอายุที่ไม่มีผู้ดูแลอยู่ตามลำพัง คณะกรรมการ ใช้เป็นหลักเกณฑ์ใน
การพิจารณาคัดเลือก ร้อยละ 34.28 ผู้สูงอายุที่ช่วยเหลือตนเองไม่ได้ มีปัญหาด้านสุขภาพ ร้อย
ละ 22.85 ทั้งนี้คณะกรรมการสามารถเลือกหลักเกณฑ์ได้หลายข้อในคราวเดียวกันซึ่งผลจาก
ตารางที่ 8 ยังสอดคล้องกับการแสดงความคิดเห็นของคณะกรรมการท่านหนึ่งซึ่งกล่าวว่า

“คุณสมบัติที่คณะกรรมการใช้เป็นหลักเกณฑ์ โดยรวมจะพิจารณาผู้สูงอายุที่มีอายุมากกว่า 60 ปีขึ้นไปเป็นหลักเนื่องจากตามระเบียบกำหนดว่าผู้สูงอายุที่มีสิทธิจะได้รับเบี้ยยังชีพต้องเป็นผู้ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ถ้าหากว่าผู้สูงอายุมีคุณสมบัติข้อนี้ ยังพอที่จะตอบชาวบ้านได้ว่า เป็นผู้ที่มีสิทธิได้รับเบี้ย ยังชีพเนื่องมาจากทางการกำหนดมาให้” (ประมวล อุทาสี. 2552 : สัมภาษณ์)

นอกจากนี้กรรมการอีกท่านยังกล่าวเพิ่มเติม อีกว่า “ การพิจารณาคัดเลือกผู้สูงอายุเพื่อรับเบี้ยยังชีพ เนื่องจากสัดส่วนเบี้ยยังชีพกับ จำนวนผู้สูงอายุไม่เท่ากัน ดังนั้นเกณฑ์ในการคัดเลือกต้องยึดตามระเบียบที่กำหนดมาแต่ในทางปฏิบัติอาจจะได้ผู้สูงอายุที่เข้าข่ายมีคุณสมบัติบ้าง แต่เพื่อรักษาสิทธิของหมู่บ้าน ซึ่งผู้สูงอายุมีอยู่จำนวนน้อย จึงต้องคัดเลือกให้เป็นผู้ที่ได้รับเบี้ยยังชีพ” (สิทธิช ไรยเดช. 2552 : สัมภาษณ์) รวมทั้ง สอดคล้องกับกรรมการท่านหนึ่งที่กล่าวว่า “ในทัศนะส่วนตัวความสำคัญของคุณสมบัติผู้สูงอายุที่น่าจะมีความสำคัญในลำดับที่ 1 ผู้สูงอายุต้องมีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่ตำบลโพธิ์ทอง คือพักอาศัยอยู่ในตำบลมาตลอดพบเห็นอยู่เป็นประจำ เข้าวัด ทำบุญ เป็นผู้อาวุโสในหมู่บ้าน และคนในหมู่บ้านให้ความเชื่อถือ” (เดียง พิมพ์กนิรี. 2552 : สัมภาษณ์)

จากการที่นำหลักเกณฑ์ของการเป็นผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 ปี เป็นตัวตั้งและไม่ได้พิจารณาร่วมกับปัญหาส่วนตัวอื่น ๆ เช่น ปัญหาสุขภาพ ปัญหาด้านรายได้ ประกอบด้วยจึงทำให้คนที่อายุมากกว่าแต่ถึงบางครั้งอยู่ในฐานะยากว่าได้รับการคัดเลือกให้รับสวัสดิการก่อน ขณะที่ผู้สูงอายุบางคนอายุน้อยกว่า แต่มีฐานะยากจน ขาดคนดูแลมีชีวิตลำบาก จะได้รับการพิจารณาคัดเลือกเป็นลำดับถัดไป

นอกจากนี้ผู้ศึกษายังได้ศึกษา ทัศนะส่วนตัวของคณะกรรมการคัดเลือกที่ใช้เป็นคุณสมบัติในการพิจารณาคัดเลือกผู้สูงอายุเพื่อรับสวัสดิการ รายละเอียดดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละคุณสมบัติของผู้สูงอายุในทัศนะส่วนตัวของคณะกรรมการ
ที่ใช้ในการพิจารณาคัดเลือกผู้สูงอายุเพื่อรับสวัสดิการ

คุณสมบัติผู้สูงอายุในทัศนะส่วนตัวของคณะกรรมการ จำนวนทั้งหมด 13 ข้อ	จำนวน (35/100)	
	ความถี่	ร้อยละ
1. มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล	33	94.28
2. มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพ	-	-
3. ถูกทอดทิ้งโดยญาติพี่น้อง หรือถูกหลานให้อยู่ตามลำพัง	11	31.43
4. ขาดผู้อุปการะเลี้ยงดู	7	20.00
5. ไม่สามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้	12	34.28
6. มีวิวุฒิมากกว่าคนอื่น	23	65.71
7. อาศัยในพื้นที่ห่างไกล	2	5.71
8. การมีส่วนร่วมในชุมชน	8	22.86
9. เจ็บป่วยมีโรคภัยเรื้อรัง	2	5.71
10. อยู่ในสภาวะทุพพลภาพ	2	5.71
11. ไม่มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง	5	14.28
12. ไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง	4	11.43
13. พิจารณาจากสภาพความเป็นอยู่	16	45.71

จากตารางที่ 7 ความสำคัญคุณสมบัติของผู้สูงอายุในทัศนะส่วนตัวของ
คณะกรรมการโดยเรียงลำดับจากคุณสมบัติที่มีความสำคัญลำดับที่ 1 ถึง ลำดับที่ 5 โดย เลือก
จาก คุณสมบัติ 13 ข้อ พบว่า

คุณสมบัติสำคัญลำดับที่ 1 มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล ร้อยละ 94.28

คุณสมบัติสำคัญลำดับที่ 2 มีวิวุฒิมากกว่าคนอื่น ร้อยละ 65.71

คุณสมบัติสำคัญลำดับที่ 3 พิจารณาจากสภาพความเป็นอยู่ ร้อยละ 45.71

คุณสมบัติสำคัญลำดับที่ 4 ไม่สามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้ ร้อยละ 34.28

คุณสมบัติสำคัญลำดับที่ 5 ถูกทอดทิ้งโดยญาติพี่น้องหรือถูกหลานให้อยู่ตามลำพัง
ร้อยละ 31.43

คุณสมบัติของผู้สูงอายุ ที่จะได้รับการคัดเลือกให้ได้รับเบี้ยยังชีพของคณะกรรมการ พิจารณาคัดเลือกผู้รับสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ส่วนใหญ่ จะคัดเลือกผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 ปี และมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตตำบล ซึ่งเป็นคุณสมบัติเบื้องต้น ตามหลักเกณฑ์ ระเบียบที่กำหนดไว้ ในการพิจารณาคัดเลือกผู้สูงอายุเพื่อรับเบี้ยยังชีพ หลักเกณฑ์เบื้องต้นที่กำหนดไว้ทำให้ผู้สูงอายุ ที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นผู้ได้รับเบี้ยยังชีพ ก็ยังมีคุณสมบัติเข้าเกณฑ์ตามระเบียบบ้าง และ จากคุณสมบัติดังกล่าว ทำให้ผู้ได้รับการคัดเลือกเพื่อรับเบี้ยยังชีพ เป็นผู้สูงอายุที่มีความคุ้นเคย ใกล้ชิดพักอาศัยอยู่ในละแวกใกล้เคียง กับคณะกรรมการคัดเลือก นอกจากนี้คุณสมบัติของ ผู้สูงอายุที่มีวิวุฒิมากกว่าผู้อื่นอาจทำให้ผู้สูงอายุที่มีอายุมากกว่าผู้อื่นในชุมชน แต่มีฐานะดี มีบุตรหลานดูแล เป็นผู้ได้รับการคัดเลือกให้ได้รับเบี้ยยังชีพ

2. วิธีการในการคัดเลือกผู้สูงอายุ เพื่อรับสวัสดิการ

เพื่อให้เห็นถึงวิธีการในการคัดเลือกผู้สูงอายุเพื่อรับสวัสดิการเบี้ยยังชีพ จาก การสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างคณะกรรมการคัดเลือกผู้รับสวัสดิการเบี้ยยังชีพระดับหมู่บ้านและ ตำบล ผลการศึกษา ดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละวิธีการ ในการคัดเลือกผู้สูงอายุเพื่อรับสวัสดิการ

วิธีการ ในการคัดเลือกผู้สูงอายุ เพื่อรับสวัสดิการวิธีการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. จัดประชุมชาวบ้านเพื่อคัดเลือกผู้สูงอายุในชุมชน โดยชุมชน มีส่วนเสนอชื่อ	14	40.0
2. จัดประชุมเฉพาะคณะกรรมการเพื่อคัดเลือกผู้สูงอายุโดย คณะกรรมการเป็นผู้เสนอรายชื่อเอง	26	74.28
3. ไม่มีการประชุมผู้นำชุมชนเป็นผู้คัดเลือกรายชื่อผู้สูงอายุเอง	5	14.28
4. ประชาสัมพันธ์รายชื่อผู้สูงอายุที่ได้รับสวัสดิการในชุมชน แบบ เปิดเผยตรวจสอบได้	10	28.57
5. ให้ผู้สูงอายุเข้าร่วมพิจารณาว่าควรจัดให้ใคร	3	8.57
6. มีการทบทวนรายชื่อผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพทุกปี	2	5.71

จากตารางที่ 8 พบว่าวิธีการในการคัดเลือกผู้สูงอายุ เพื่อรับสวัสดิการของ คณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกผู้สูงอายุเพื่อรับสวัสดิการ พบว่าจัดประชุมชาวบ้านเพื่อคัดเลือก ผู้สูงอายุในชุมชน โดยชุมชนมีส่วนเสนอชื่อ ร้อยละ 40.0 จัดประชุมเฉพาะคณะกรรมการ

คัดเลือกผู้สูงอายุโดยคณะกรรมการเป็นผู้เสนอรายชื่อเอง ร้อยละ 74.28 ไม่มีการประชุมผู้นำชุมชนเป็นผู้คัดเลือกรายชื่อผู้สูงอายุเอง ร้อยละ 14.28 ประชาสัมพันธ์รายชื่อผู้สูงอายุที่ได้รับสวัสดิการในชุมชนแบบเปิดเผยตรวจสอบได้ ร้อยละ 28.57 ให้ผู้สูงอายุเข้าร่วมพิจารณาว่าควรจัดให้ใคร ร้อยละ 8.57 มีการทบทวนรายชื่อผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพทุกปี ร้อยละ 5.71

จากการสัมภาษณ์คณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกผู้สูงอายุเพื่อรับสวัสดิการ จำนวน 35 คน พบว่า วิธีการในการคัดเลือกผู้สูงอายุส่วนใหญ่จะใช้วิธีจัดประชุมโดยคณะกรรมการจะจัดประชุมเฉพาะคณะกรรมการในการคัดเลือกผู้สูงอายุเพื่อรับสวัสดิการเบี้ยยังชีพ ทั้งนี้ คณะกรรมการหมู่บ้าน อ้างว่าจะทราบคือว่าผู้สูงอายุท่านใดเป็นผู้มีคุณสมบัติ และเป็นผู้สมควรได้รับอีกทั้งชาวบ้านส่วนมากไม่ค่อยมีเวลาเข้าร่วมประชุมเพราะต้องออกไปทำงานหน้าที่ในการดำเนินการต่างๆ จึงขึ้นอยู่กับผู้นำชุมชนและชาวบ้านยังขาดความเข้าใจในการคัดเลือกผู้มีสิทธิได้รับสวัสดิการจึงต้องอาศัยผู้นำชุมชนของคนในการคัดเลือกผู้สูงอายุเพื่อรับสวัสดิการ และแต่ละหมู่บ้านจะมีการเปลี่ยนแปลงรายชื่อผู้สูงอายุกรณีที่มีผู้สูงอายุเสียชีวิตเท่านั้น โดยประชุมและคัดเลือกแทนผู้เสียชีวิต เท่านั้น

ดังเช่นคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกท่านหนึ่งได้ให้ทัศนะ อย่างน่าสนใจ ว่า “ในการคัดเลือกผู้สูงอายุของหมู่บ้าน ส่วนใหญ่ชาวบ้าน ไม่มีเวลาที่จะมาเข้าร่วมประชุม ตามระเบียบแจ้งว่าให้จัดประชุมเพื่อคัดเลือกรายชื่อผู้รับเบี้ยยังชีพ ก็จริง แต่ในทางปฏิบัติจะจัดประชุมเฉพาะกรรมการหมู่บ้านเท่านั้น” (บุญมี โพธิ์พรรณ. 2552 : สัมภาษณ์)

ซึ่งสอดคล้อง กับ คณะกรรมการอีกท่านหนึ่ง ที่กล่าวว่า “ส่วนมากแล้ว เมื่อคณะกรรมการคัดเลือกผู้สูงอายุจากแต่ละหมู่บ้าน มาแล้ว ในระดับตำบลการประชุมพิจารณาคัดเลือก จะอยู่เพียงการรับรองรายชื่อที่คณะกรรมการระดับหมู่บ้านคัดเลือกมาเท่านั้น ส่วนการเปลี่ยนแปลงรายชื่อผู้รับสวัสดิการคณะกรรมการระดับหมู่บ้าน จะเป็นผู้ดำเนินการ” (ศิเรมอร ไคยวิภาค. 2552 : สัมภาษณ์)

3. ขั้นตอนในการคัดเลือกผู้สูงอายุ

ขั้นตอนในการคัดเลือกโดยส่วนรวมขั้นตอนในการคัดเลือกผู้สูงอายุเพื่อรับสวัสดิการเบี้ย ยังชีพจะอยู่ที่คณะกรรมการหมู่บ้านซึ่งคณะกรรมการหมู่บ้านส่วนมากแล้ว จะประกอบด้วย กำนัน ผู้ใหญ่ และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนั้นการคัดเลือกผู้สูงอายุเพื่อรับสวัสดิการเกิดจากการตัดสินใจของ ผู้นำชุมชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิก อบต. ไม่มีการสำรวจรายชื่อก่อนเพียงแต่นำชื่อมาแจ้งในที่ประชุม ถึงแม้จะมีการกระจายให้กรรมการหลาย ๆ คนไปช่วยกันหาผู้สูงอายุก็จริง แต่โดยสัญชาตในการตัดสินใจเลือกผู้สูงอายุ

ผู้นำชุมชนจะตัดสินใจเองซึ่งแม้กรรมการบางคนไม่เห็นด้วย แต่ไม่กล้าขัดแย้งจะต้องปล่อยให้ตามนั้นผู้สูงอายุที่มีคุณสมบัติ และทุกซึกยามักจะได้รับการเสนอชื่อ เพื่อรับสวัสดิการ ในบัญชีสำรอง และในการประชุมคัดเลือกผู้สูงอายุเพื่อรับสวัสดิการส่วนมากจะไม่ได้จัดประชุมทุกปี ถ้าหากผู้สูงอายุเสียชีวิตจึงจะมีการเปลี่ยนแปลงรายชื่อผู้สูงอายุเท่านั้น

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละขั้นตอนในการคัดเลือกผู้สูงอายุเพื่อรับสวัสดิการของคณะกรรมการคัดเลือกผู้รับสวัสดิการ ระดับหมู่บ้านและตำบล

ขั้นตอนในการคัดเลือกผู้สูงอายุเพื่อรับสวัสดิการ	จำนวนประชากร	ร้อยละ
1. ก่อนการจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือกเพื่อรับเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพมีการสำรวจข้อมูลความเป็นอยู่ของผู้สูงอายุก่อน		
ไม่มีการสำรวจ	28	80.00
มีการสำรวจก่อน	7	20.00
2. วิธีการในการจัดลำดับผู้สูงอายุเพื่อรับเบี้ยยังชีพหมู่บ้าน / ตำบล		
ลงคะแนนเสียงภายในที่ประชุม	25	71.43
นำคุณสมบัติของผู้สูงอายุที่มีในหมู่บ้าน มาเปรียบเทียบ	10	28.57
3. การประชุมในการจัดลำดับผู้สูงอายุเพื่อรับเบี้ยยังชีพ		
มีการประชุมเพื่อคัดเลือกทุกปี	-	-
มีการประชุมเปลี่ยนแปลงทุกปี	-	-
มีการประชุมเฉพาะกรณี ผู้สูงอายุได้รับเบี้ยยังชีพเสียชีวิต เพื่อหาผู้รับเบี้ยยังชีพแทน	22	100.00

จากตารางที่ 9 แสดงให้เห็นถึงขั้นตอนในการคัดเลือกผู้สูงอายุเพื่อรับสวัสดิการของคณะกรรมการคัดเลือก พบว่า ก่อนการจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือกเพื่อรับเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพคณะกรรมการไม่ได้มีการสำรวจข้อมูลความเป็นอยู่ของผู้สูงอายุก่อน ร้อยละ 80.0 วิธีการในการจัดลำดับผู้สูงอายุเพื่อรับเบี้ยยังชีพคณะกรรมการใช้วิธีลงคะแนนเสียงในที่ประชุมของคณะกรรมการ ร้อยละ 71.42 มีการประชุมเปลี่ยนแปลงรายชื่อผู้สูงอายุเพื่อรับเบี้ยยังชีพ กรณีผู้สูงอายุเสียชีวิตเปลี่ยนแปลงผู้รับเบี้ยแทนเท่านั้น

“ขั้นตอนในการพิจารณาคัดเลือกผู้สูงอายุ เพื่อรับสวัสดิการ จะเริ่มตั้งแต่ อบต. จะแจ้งให้หมู่บ้าน เป็นผู้พิจารณาคัดเลือกผู้สูงอายุเพื่อรับสวัสดิการเบี้ยยังชีพ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับงบประมาณที่จะรัฐจัดสรรให้โดยแต่ละหมู่บ้านจะได้รับการจัดสรรไม่เท่ากัน ขึ้นอยู่กับจำนวนผู้สูงอายุ เมื่อคัดเลือกเสร็จแล้วก็จะส่งรายชื่อให้ กับ อบต. ต่อ ไป วิธีการ ขั้นตอนการคัดเลือกจะอยู่ที่ชุมชน” (เอกฤทธิ์ อุ่นประเคิม. 2552 : สัมภาษณ์)

จากการสอบถามกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ ในการจัดบริการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เกี่ยวกับวิธีการรับเงินเบี้ยยังชีพของผู้สูงอายุ เมื่อได้รับการคัดเลือกให้เป็นผู้ได้รับสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ รายละเอียด ดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละวิธีการรับเงินสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

วิธีการรับเงินสวัสดิการเบี้ยยังชีพ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. จำนวนเบี้ยยังชีพที่ได้รับ (กรณีที่ได้รับเบี้ยยังชีพ)		
ต่ำกว่า 500 บาท ต่อ เดือน	-	-
500 บาท ต่อ เดือน	193	100.00
รวม	193	100.00
2. วิธีการรับเบี้ยยังชีพ (กรณีที่ได้รับเบี้ยยังชีพ)		
รับเอง	160	82.90
มีผู้รับแทน	30	15.55
เข้าบัญชีธนาคาร	3	1.55
รวม	193	100.00
3. การให้เงินกับผู้รับแทน หรือจ่ายเป็นค่ารถให้กับผู้รับแทน		
ไม่ได้จ่ายให้	193	100.00
จ่ายให้ตามเรียกร้อง	-	-
จ่ายให้โดยสมัครใจ	-	-
รวม	193	100.00

จากตารางที่ 10 ผู้สูงอายุที่ได้รับการคัดเลือกให้ได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ จำนวน 193 คน พบว่า จำนวนเบี้ยยังชีพที่ได้รับ จำนวน 500 บาท ต่อเดือน ร้อยละ 100.00 ผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพส่วนใหญ่จะรับเบี้ยยังชีพด้วยตนเอง ร้อยละ 82.90 มีผู้รับแทน ร้อยละ 15.55 และโอนเข้า

บัญชีธนาคาร ร้อยละ 1.55 การได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไม่ได้จ่ายเงินให้ผู้รับแทน และไม่ได้จ่ายเป็นค่ารถให้กับผู้รับแทน ร้อยละ 100.00

ตอนที่ 3 ปัญหาในการจัดบริการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

ผลจากการสัมภาษณ์ ผู้สูงอายุ และ คณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกเพื่อรับสวัสดิการเบี้ยยังชีพ พบประเด็นปัญหา เกี่ยวกับการจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ แยกเป็นรายด้าน ดังนี้

1. ด้านงบประมาณ

งบประมาณจากส่วนกลางมีน้อย ส่งผลให้การจัดบริการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไม่ทั่วถึง ดังที่คณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกท่านหนึ่ง ได้แสดงทัศนะว่า “ งบประมาณที่รัฐจัดสรรให้กับ อบต. แต่ละปีงบประมาณ จะเป็นไปในลักษณะเงินอุดหนุน แต่จำนวนเงินที่จัดสรรให้มีจำนวนน้อย ในเขตตำบล มีผู้สูงอายุที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นจำนวนมากทำให้เบี้ยยังชีพที่ได้รับไม่ทั่วถึง และ งบประมาณของ อบต. ต้องจัดสรรไปดำเนินการพัฒนาในด้านอื่น ๆ เช่นกัน และ การที่ผู้สูงอายุได้รับการช่วยเหลือที่เพียงพอต่อการยังชีพ ไม่จำเป็นต้องอยู่ในรูปตัวเงินเสมอไป จะเป็นการช่วยเหลือ ในสวัสดิการอย่างอื่นก็ได้ เช่น ค่าโดยสารรถ ค่าสาธารณูปโภค ” (เอกฤทธิ์ อุ้นประเคิม, 2552 : สัมภาษณ์)

2. ด้านการคัดเลือกผู้สูงอายุเพื่อรับสวัสดิการ

ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่าง ให้สัมภาษณ์ ถึง ปัญหาการคัดเลือกผู้สูงอายุเพื่อรับสวัสดิการ พบว่า

2.1 คณะกรรมการส่วนใหญ่ ประกอบด้วย ผู้นำชุมชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และสมาชิก อบต. เกณฑ์ในการคัดเลือก ที่ตามระเบียบกำหนดให้ นั้นจะยึดแค่เกณฑ์ผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 ปี ขึ้นไป และตามระเบียบให้ผ่านที่ประชุมประชาคม ซึ่งชุมชนยังไม่เข้าใจถึงบทบาทของประชาคมจะเห็นได้ว่า ในเมื่อผู้นำชุมชนคัดเลือกผู้ใดแล้วก็จะไม่มีการคัดค้านใด ๆ อีกเลย

2.2 ปัญหาที่ผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพในปัจจุบันซึ่งได้รับการคัดเลือกจากผู้นำหมู่บ้าน คนเก่าซึ่งพ้นจากตำแหน่งไปแล้วเมื่อมีผู้นำชุมชนคนใหม่ ก็ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงผู้รับเบี้ยยังชีพได้ แม้ว่าผู้สูงอายุที่ได้รับการคัดเลือกจะไม่มีคุณสมบัติทำให้ผู้สูงอายุที่ลำบากกว่าไม่ได้รับเบี้ยยังชีพตามที่ควรจะได้รับ

2.3 บางหมู่บ้าน พบว่ามีผู้สูงอายุเป็นจำนวนน้อย แต่เมื่อได้รับจัดสรรจำนวนผู้สูงอายุจากทางองค์การบริหารส่วนตำบลแล้วส่งผลให้หมู่บ้านนั้นต้องรักษาสิทธิของคน ดังนั้นจึงต้องคัดเลือกผู้สูงอายุซึ่งมีคุณสมบัติเพียงอายุ 60 ปี ขึ้นไปเท่านั้น โดยละเอียดพิจารณาจากเกณฑ์อื่น ๆ อีกซึ่งถือเป็นเรื่องที่ไม่ถูกต้องในการคัดเลือก

2.4 ทางการควรกำหนดระเบียบกฎเกณฑ์ คุณสมบัติของผู้สูงอายุให้ชัดเจนกว่าเดิมเพื่อง่ายต่อการปฏิบัติ หรืออาจจะให้แต่ละหมู่บ้านเป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์ขึ้นเอง

3. ด้านการเข้าถึงบริการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

บางหมู่บ้าน พบว่าผู้สูงอายุบางคนที่มีฐานะยากจนอยู่โดยลำพัง และมีบ้านพักอาศัยอยู่นอกเขตหมู่บ้านไม่ค่อยได้เข้าร่วมกิจกรรมของส่วนรวม มักจะเข้าไม่ถึงการบริการต่าง ๆ จากรัฐ รวมถึงสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เนื่องจากคณะกรรมการคัดเลือก เห็นว่าไม่เคยมีส่วนร่วม กับชุมชนในการทำกิจกรรมจึงส่งผลให้การกระจายสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไม่ทั่วถึง และ ก่อเกิดความไม่เป็นธรรมต่อสังคมส่วนรวม

4. ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

ปัญหาด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ พบว่าประชาชนยังขาดการเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เริ่มตั้งแต่ร่วมคิด ร่วมกำหนดแนวทางในการดำเนินงานด้วยคนในชุมชนเองจะเห็นได้ว่า บางหมู่บ้านการคัดเลือกผู้รับสวัสดิการเบี้ยยังชีพ มีการมอบหมายให้ผู้นำชุมชนเป็นผู้ดำเนินการเอง และในการประชุมประชาคมเพื่อคัดเลือกผู้รับสวัสดิการพบว่า บางหมู่บ้าน ไม่เคยมีการจัดประชุมประชาคมเพื่อคัดเลือกผู้สูงอายุในการรับสวัสดิการเลยส่งผลให้ ผู้สูงอายุที่ได้รับการคัดเลือกให้ได้รับเบี้ยยังชีพ ส่วนใหญ่ถูกคัดเลือกโดยคณะกรรมการเท่านั้น ซึ่งถือได้ว่าการคัดเลือกยังขาดการมีส่วนร่วมจากประชาคมอย่างแท้จริง

5. ปัญหาด้านการประชาสัมพันธ์

ในการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ พบว่าการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับ ระเบียบ หลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องในการจัดบริการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ยังไม่ทั่วถึง จะทราบข่าวสาร เฉพาะ คณะกรรมการที่เกี่ยวข้องเท่านั้น ประชาชนยังไม่เข้าใจ ระเบียบ หลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง โดยชาวบ้านจะเข้าใจเพียงว่า ผู้สูงอายุ คือ ผู้ที่มีอายุ 60 ปี แต่ไม่ทราบถึงระเบียบหรือคุณสมบัติในส่วนอื่น ๆ และในการประชาสัมพันธ์รายชื่อผู้สูงอายุที่ได้รับสวัสดิการของหมู่บ้าน พบว่าบางหมู่บ้าน ไม่มีการประชาสัมพันธ์รายชื่อผู้สูงอายุที่ได้รับ

การคัดเลือกให้ได้รับสวัสดิการเบี่ยยังชีพ ทำให้ไม่สามารถตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สูงอายุที่ได้รับการคัดเลือก ว่ามีคุณสมบัติตามระเบียบหรือไม่ ส่งผลให้ประชาชนขาดข้อมูลที่แท้จริงเกี่ยวกับเกณฑ์การคัดเลือกที่ถูกต้อง

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะในการจัดบริการสวัสดิการเบี่ยยังชีพ ผู้สูงอายุ

จากการศึกษาข้อเสนอแนะในการจัดบริการสวัสดิการเบี่ยยังชีพผู้สูงอายุ แยกเป็นรายด้าน ดังนี้

1. ด้านการคัดเลือกผู้รับสวัสดิการ

จากการสอบถามผู้สูงอายุกลุ่มตัวอย่าง เกี่ยวกับ ข้อเสนอแนะในการคัดเลือกผู้สูงอายุเพื่อรับสวัสดิการ ผลการศึกษาดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็น ข้อเสนอแนะในการคัดเลือก ผู้สูงอายุเพื่อรับสวัสดิการ

ข้อเสนอแนะในการคัดเลือกผู้สูงอายุเพื่อรับสวัสดิการเบี่ยยังชีพ	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D	การแปลผล
1. การให้ผู้สูงอายุเข้าร่วมพิจารณาคัดเลือกผู้ได้รับสวัสดิการ	3.64	0.81	มาก
2. ผู้สูงอายุที่อยู่ตามลำพังควร ได้รับเบี่ยยังชีพก่อน	3.61	0.83	มาก
3. ผู้สูงอายุที่ยากจนแต่มีบุตรหลานดูแลสมควร ได้รับเบี่ยยังชีพก่อน	2.22	0.95	น้อย
4. ผู้สูงอายุที่เข้าวัดทำบุญเป็นประจำทุกวันสมควร ได้รับเบี่ยยังชีพก่อน	2.19	1.08	น้อย
5. ผู้สูงอายุที่มีอายุมากที่สุดในหมู่บ้านสมควร ได้รับเบี่ยยังชีพก่อน	2.58	0.97	น้อย
6. ผู้สูงอายุที่มีญาติพี่น้องเป็นผู้นำสมควร ได้รับเบี่ยยังชีพก่อน	1.89	0.92	น้อย
รวม	2.68	0.92	น้อย

จากตารางที่ 11 กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุมีความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดบริการสวัสดิการเบี่ยยังชีพผู้สูงอายุในการคัดเลือกผู้สูงอายุเพื่อรับสวัสดิการ พบว่า ผู้สูงอายุมีความคิดเห็นในการคัดเลือกผู้สูงอายุเพื่อรับ เบี่ยยังชีพควรให้ผู้สูงอายุเข้าร่วมพิจารณาคัดเลือกผู้รับสวัสดิการกลุ่มตัวอย่าง เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64$)

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อการคัดเลือกผู้สูงอายุเพื่อรับสวัสดิการเบี้ยยังชีพ ในการพิจารณาคัดเลือกผู้รับสวัสดิการเรียงตามลำดับ โดยรวม พบว่า

- 1) ผู้สูงอายุที่อยู่ตามลำพังควรได้รับเบี้ยยังชีพก่อน เห็นด้วยในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$)
- 2) ผู้สูงอายุที่มีอายุมากที่สุดในบ้านสมควรได้รับเบี้ยยังชีพก่อน เห็นด้วยในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.58$)
- 3) ผู้สูงอายุที่ยากจนแต่มีบุตรหลานดูแลสมควรได้รับเบี้ยยังชีพก่อน เห็นด้วยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.22$)
- 4) ผู้สูงอายุที่เข้าวัดทำบุญเป็นประจำทุกวันสมควรได้รับเบี้ยยังชีพก่อน ($\bar{X} = 2.19$)
- 5) ผู้สูงอายุที่มีญาติพี่น้องเป็นผู้นำสมควรได้รับเบี้ยยังชีพก่อน ($\bar{X} = 1.89$) ระดับความคิดเห็น น้อย

2. ด้านกระบวนการจ่ายเงิน

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับ ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะของผู้สูงอายุ ในด้านกระบวนการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

กระบวนการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	SD	การแปลผล
1. การจ่ายเงินให้กับผู้ได้รับเบี้ยยังชีพควรจ่ายทุกเดือน	3.98	0.86	มาก
2. ไม่เพิ่มจำนวนเงินแต่เพิ่มจำนวนผู้ได้รับเบี้ยยังชีพ	3.96	0.82	มาก
3. การจ่ายเงินให้ผู้สูงอายุควรจ่ายให้โดยตรงกับผู้สูงอายุ	3.94	0.87	มาก
รวม	3.96	0.85	มาก

จากตารางที่ 12 กระบวนการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามได้แสดงความเห็น โดย ภาพรวมเห็นด้วยในระดับมากที่สุดเรียงตามลำดับ การจ่ายเงินให้กับผู้ได้รับเบี้ยยังชีพควรจ่ายทุกเดือน ($\bar{X} = 3.98$) การจ่ายเงินให้ผู้สูงอายุควรจ่ายให้โดยตรงกับผู้สูงอายุ ($\bar{X} = 3.96$) และลำดับสุดท้าย ไม่เพิ่มจำนวนเงินแต่เพิ่มจำนวนผู้ได้รับเบี้ยยังชีพ ($\bar{X} = 3.94$)

จากแบบสอบถาม และ การสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมสรุป
ได้ดังนี้

1. จำนวนเงินเบี้ยยังชีพที่ได้รับจำนวนน้อยเกินไป ควรเพิ่มจำนวนเงินขึ้นอีก
2. เมื่อผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพอยู่แล้วแต่ไปพักอาศัยอยู่กับบุตรหลานใน
ท้องถิ่นอื่นควรพิจารณาให้เบี้ยยังชีพต่อ โดยโอนเข้าบัญชีธนาคารให้
3. หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้สูงอายุเพื่อรับสวัสดิการเบี้ยยังชีพ ควรให้ท้องถิ่น
เป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์เพิ่มเติมในการคัดเลือก เช่น คัดเลือกจากผู้สูงอายุที่เข้าร่วมกิจกรรมของ
หมู่บ้านมีส่วนร่วมกับชุมชน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY